

Exegeze Žalm 127

1) Text - ČSP

1 Píseň stupňů, Šalomounova.

Pokud **Hospodin nebuduje dům**, marně se na něm namáhají stavitelé.

Pokud **Hospodin nestřeží město**, marně bdí strážce.

2 Marné je pro *vás* časně vstávat, pozdě usedat a jíst chléb trápení,
vždyť **Bůh dává** svému milému spánek.

3 *Hle*, synové jsou **dědictví** od **Hospodina**, plod lůna je mzda.

4 Jako šípy v ruce hrdiny jsou synové zrození v mládí.

5 Blahoslavený je muž, který jimi naplnil svůj toulec!

Nebudou zahanbeni, až budou v bráně mluvit s nepřáteli.

BHS se Strong.

- Salomon = pokoj...obrazně i píseň pokoje srdce, když staví Hospodin???

- בנה to build, rebuild, establish, cause to continue..

(Rút 4:11...stavět dům i ve významu budovat rodinu (církve?))

- שמר to keep, guard, observe, give heed

- שוא emptiness, vanity, falsehood...*Evil, idolatry, uselessness*

- מְאַדְרִי To loiter, to procrastinate...zpoždění, delate

ESV – rozdíl minimální ČEP – rozdíl minimální

B21 – jednání s nepřáteli v bráně = stát před soudem; chléb bolesti

Jeruzalémská – rozdíl minimální **KJV** – pro Šalomouna

(Použitý Davar4 a BibleHub.com)

2) Kontext

Historický kontext

- Šalomounova píseň. Jeví se jako jeho, ale KJV překlad i Matthew Henry překládá *Pro Šalomouna*, tzn od jeho otce Davida. Dávalo by to smysl s ohledem na Boží slovo: *Ten vybuduje dům pro mé jméno a já upevním jeho královský trůn navěky* ve 2.Sam 7:13, David to věděl a mohl pro něj napsat píseň, aby mu ukázal na to nejdůležitější – Hospodina. Aby Šalomoun nespolehal na svoji moudrost, moc, dělníky atd. Pokud by to byla píseň Šalomounova, tak je to projev jeho spoléhání se na Hospodina. V obou případech by toto zpíval Šalomoun a je to vhodné pro každý dům, rodinu, život. Může jít o píseň při vstupu do Chrámu nebo při pouti k němu (proto obě varianty v různých překladech). Ale jak píše Dillard a Longman...*Žalmy jsou historicky nespecifikovatelné, takže mohou být běžně používány ve společné i osobní bohoslužbě Izraele. Záměr žalmisty je tedy poukázat na čtenářovo srdce a vztah k Bohu v budování domova a střežení města.*

- ještě myšlenka...pokud si klademe otázku *Jaké místo zaujímal tento žalm v bohoslužbě starého Izraele*, tak obojí: jak píseň stupňů/poutní naznačují, že se zpěvák přibližuje k Bohu... stupně v Chrámu, nebo cesta na Sión, do Chrámu (Longman, ale i další), ještě var. cesta z exilu do Jeruzaléma, vše je o přibližování se k Bohu. Tzn možná právě odešel z domu a na cestě mohl srovnat své perspektivy, na co se spoléhá, jak buduje a střeží...možnost i reflexe na cestě??? Nám by chvilka prospěla...

-Také možné rozdělení těchto 15 žalmů stupňů, dává tyto dohromady s Ž 126 A 128...a jsou více o **moudrosti** života než o záchraně, viz 120nn

Kontext knihy

- okolní žalmy jsou také písněmi stupňů (120-134)
- Žalm 126 ukazuje na Boží záchranu, tedy na jeho poskytování dobra a naší radost z něho, paradoxně zní jako z doby poexilní, ale 127 jako žalm předexilní
- Žalm 128 jakoby rozvíjel vztah s Bohem...*blahoslavený, kdo se bojí Hospodina, chodí po jeho cestách...*a pak navazuje naše téma z 3-5 verše...*budeš jíst výtěžek svých rukou, plodná žena, mnoho synů...*i zde vidí v Božím požehnání zdroj **pokoje**

Kontext Písma

Ž 37:28 Neboť Hospodin miluje právo a neopouští své věrné. Navěky je bude střežit. Potomstvo ničemů však bude vyhlazeno...

Ž 3:6 Ulehl jsem a usnul. A probudím se, neboť Hospodin mě podepírá.

Mt 7:24nn

A tak každý, kdo slyší tato má slova a plní je, bude podoben rozváznému muži, který postavil svůj dům na skále. Tu spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a vrhly se na ten dům; ale nepadl, neboť měl základy na skále. Ale každý, kdo slyší tato má slova a neplní je, bude podoben muži bláznivému, který postavil svůj dům na písku. A spadl příval, přihnaly se vody, zvedla se vichřice, a obořily se na ten dům; a padl, a jeho pád byl veliký.“

1K 3:7 Tedy ani ten, kdo sází, ani ten, kdo zalévá, nejsou něčím zvláštním, ale Bůh, který dává růst.

Ef 2:19nn

Nejste již tedy cizinci a přistěhovalci, máte právo Božího lidu a patříte k Boží rodině. Jste stavbou, jejímž základem jsou apoštolové a proroci a úhelným kamenem sám Kristus Ježíš. V něm je celá stavba pevně spojena a roste v chrám, posvěcený v Pánu; **v něm jste i vy společně budování v duchovní příbytek Boží.**

1P 2:4nn

Přicházejte tedy k němu, kameni živému, jenž od lidí byl zavržen, ale před Bohem je ,vyvolený a vzácný‘. I vy buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům, abyste byli svatým kněžstvem a přinášeli duchovní oběti, milé Bohu pro Ježíše Krista.

Římanům 11, 36 Vždyť z něho a skrze něho a pro něho je všecko

1. Korintským 10, 31 Ať tedy jíte či pijete či cokoli jiného děláte, všecko činite k slávě Boží.

L 10:40 nn Ale Marta směla **plno práce** s obsluhováním. Přistoupila k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mě má sestra nechala sloužit samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“...Marie si vybrala dobrý díl...

Ž 4:9 V pokoji budu uléhat i spát. Hospodine, ty sám mi připravuješ **bezpečné** bydlení.

113:9 – Bůh dává děti, jeho moc

Motivy Písma – Boží svrchovanost a moc, Boží péče

3) Žánr

Poezie, zároveň jde o mudroslovný styl, je možné chápat i obrazně - dům není jen budova, ale i rodina, společenství, až církev. Jádrem bude budování (stavění, růst) a střežení toho, co máme (město), a pokračování rodu (děti). Tento textu vyučuje a má dát pokoj, pomoci bojovat s úzkostí, protože přece důvod růstu je Bůh, stejně tak bezpečí, i dětí...proto *nadarmo časně vstáváte...* *Bůh dává svému milému spánek...***protože se spoléhá na Boží péči, proto má pokoj**

4) Struktura

Pokud **Hospodin nebuduje dům**,
marně se na něm namáhají stavitelé.

Pokud **Hospodin nestřeží město**,
marně bdí strážce.

2Marné je pro vás časně vstávat, pozdě usedat a jíst chléb trápení,

vždyť Bůh dává svému milému spánek.

3Hle, synové jsou **dědictví** od **Hospodina**, plod lůna je mzda.

4Jako **šípy** v ruce hrdiny jsou synové zrození v mládí.

5Blaoslavený je muž, který jimi naplnil svůj toulec!

Nebudou (i synové) zahanbeni, až budou v bráně mluvit s **nepřáteli**.

- začíná slovy moudrosti...může je říkat druhým/sobě
- v2 mluví k druhým lidem
- on je ten milý? (komentář udává Šalomouna)
- dál pokračuje v tom, co Hospodin dává darem...mluví k druhým?
- pak mluví o dětech, poslední verš o synech? Předtím jed.číslo blaoslavený muž...*nebudou*
- tedy ukazuje, že dům/rodina/společenství dobře vybudované a stabilní + bezpečí toho, co stojí + odpočnutí bez úzkosti o to vše + jistota pokračujících generací = dar od Boha
- ale jeden se bez Boha v obraze, bez víry, může utrápít, upracovat, a mít špatné spaní, protože je úzkostný o to vše a přitom ani tehdy to nemá pod kontrolou

5) Pojmy

- viz hebrejščina pod textem, prozkoumány: *marně, staví, střežit*
- přidal bych *dům* (i význ.rodiny), *dědictví*

6) Hl. myš

Žalmista zpívá o marnosti lidského úsilí bez Hospodina a ukazuje na pokoj pramenící z důvěry v Boží péči v zásadních oblastech života.

7) Komentář

1Píseň stupňů, Šalomounova.

Pokud **Hospodin nebuduje dům**, marně se na něm namáhají stavitelé.

- žalmista zpívá píseň, možná při cestě do Jeruzaléma, atd, vše ale spojuje jeho přibližování se k Bohu; dává důraz na marnost, dokonce hebr. prázdnotu, bezcennost snahy bez Boha;
- tato část vyznívá jako slova moudrosti, oznámení o skutečné povaze věcí, reality člověka, možná i připomenutí sobě samému, jak to je, když si to člověk zkusí zazpívat, tak cítí vákuum volající po Bohu ve slovech marnosti
- dům může být i rodina, církev, společenství
- probouzí to otázku *Co to znamená, že dům buduje Hospodin? Jak se to žije (ž 128!)*

Pokud **Hospodin nestřeží město**, marně bdí strážce.

- střežení se týká toho, co jsme vybuodovali, náš přístup k tomu, co máme, riziko úzkosti o to
- 2Marné** je pro vás časně vstávat, pozdě usedat a jíst chléb trápení,
- přitom stavitelé i strážci jsou velice aktivní, pracovití, efektivní; pracují od rána do večera, zažívají těžkosti v práci, ale to nestačí
  - za pozornost stojí, že 1.verš oznamuje, 2 adresuje někoho...tedy toho, kdo jedná bez Boha vždyť **Bůh dává** svému milému spánek.

- a pak opět návrat k oznámení, tedy buď by tak mluvil Žalmista za sebe nebo oznamoval Moudrost, které se máme držet

3Hle, synové jsou **dědictví** od **Hospodina**, plod lůna je mzda.

- dědictví je něco, co dostáváme od někoho, komu to patřilo, děti jsou darem, i oni jsou v kategorii Boží moci, svrchovanosti a péče

4Jako **šípy** v ruce hrdiny jsou synové zrození v mládí.

5Blahoslavený je muž, který jimi naplnil svůj toulec!

Nebudou zahanbeni, až budou v bráně mluvit s **nepřáteli**.

- tady už mluví Žalmista o dětech

Q: Co je jádro Žalmu? ...*dává svému milému spánek*...pokoj...proč?

Q: Jak vypadá ten „marný“ způsob života? Q: Co do toho vnáší Ježíš?

Celkově to působí jako Žalm, který má probouzet k reflexi, jak stavím, na čem stavím (Mt 7:24), a pokud se tato píseň zpívala pravidelně, tak k pravidelné reflexi. V jádru je ale prohlášení o spánku pro milého – to je znamení vztahu – ten, kdo má vztah s Hospodinem (Mt 22:37) totiž Hospodinu důvěřuje – v tom, co buduje, v tom, co má (střeží), i v potomcích. Vše je od Něj a v jeho ruce – a proto může pokojně spát. Je to tedy žalm, který adresuje naši frenetickou snahu bez Boha v obraze (pro práci zapomínáme na zdroj a cíl) ale také naše úzkosti – o to, jak nám ta práce jde (dům), o to, co máme (město), o to co bude (děti). Žalm má probudit, nasměrovat k Bohu a připomenout, že tam je pokoj. To znamená i Šalom v jménu autora. Uvědomit si tedy ve víře, že to vše je z Boha, že on je dobrý, on nás drží. A jít jeho cestou. Klíčové přicházet k němu (1P 2) živému kameni, mít jeho cíl (1Kor 10:31). A nade vše, naše věčnost je zabezpečená (Ž 4:9 + Jan 14.2)

Notes:

- Při zpěvu „marnosti“ je silně cítit potřeba Boha, jakoby tím vznikalo vakuum, které ukazuje, že jen Hospodin je ta správná odpověď
- dědictví je něco, co vy dáváte potomkům...tedy Hospodin dává ze svého lidem
- žalm vůbec neříká, **jak...přítom tu ale máme okolní žalmy a žalm 119**
- je možné, že hlavní záměr je prostě jen soustředění ve víře na Hospodina v tom, co děláme? Jakoby za cíl probudit, otevřít oči, ukázat na Boží péči a to by pak už mělo vyprovokovat ať si to lidé zjistí...v nečem hodně toho v žalmu 128 = uvědomit si, co je od Boha = zdroj pokoje

Žalm 128 - Bojí se Hospodina...Chodí po jeho cestách...

- a teď neřešíme téma skutků=zásluh, napříč Písmem je ukázáno, že Boží péče je z milosti
- ale jak se buduje...vztah s Bohem + vědět jak žít dle jeho vůle = easy right!?

Žalm tedy nechce primárně učit jak...k tomu 128, ale ukázat na jádro...na zdroj pokoje vůči úzkosti že naše snaha to zařídí...možná otočit oči k vlastním rukám a položit si otázku, kdo budoval náš dům a z jaké síly střežíme, co máme...? A jak chápeme naše děti...atd...naše? Naše síla?...to bez Božího pokoje...pokud start u Boha a v jeho cestě...tak můžeme spočinout v jeho péči a proto mít pokoj.

Záměr tedy není učit jak, ale ukázat na zdroj pokoje a pravého života , možná probudit, dát ohlédnout...ukázat směr...a to si už lidi zjistí...můžu načrtnout

Komentáře:

NBC – Mt 6:25...nemít úzkost o život...Boží vůle pro nás není šílená aktivita, ale odpočínání v něm. Žalmistovi jde o to odejmout úzkost z těchto oblastí (dům, rodina, majetek, bezpečí, děti), nikoli říci, aby člověk nic nedělal. Dvě pravdy: Pán vládne, Pán dává. Svrchovanost a milost.

Keller – prosperita a bezpečí nejsou v první řadě naše úspěchy, ale Boží. Proto nej je dávat naše životy i děti do Boží péče, on je vládce nad historií...Jan 15:5 důvod k pokoji. Citát!
Kroky – uznat, že to co se mi podařilo, je Boží dílo. A svěřit vše jemu. Modlitba na závěr!